

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. március 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félelre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.	Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.	Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.
--	--	--

Magyarország számokban.

Az országos statisztikai hivatal már a múlt esztendőben elkészítette hazánk lakosságának különböző életviszonyait tárgyzó számadatát. Az obstrukció másfél esztendő küzdelme gátat vetett annak, hogy a miniszter az országgyűlés elé terjeszthette volna. Hivatalosan csak a jövő hónapban ismeri meg az ország. Mi azt hisszük, hogy szolgálatot teszünk olvasóinknak, midőn egyes érdekesebb részleteket leközlünk:

A *kiszámított lakosság* 1902. év végén 19,692,807, mely számból Magyarországra esik 17,216,994. Ebből a számból magyar anyanyelvű 9,043,367, német anyanyelvű 2,139,105, tót anyanyelvű 2,044,967, oláh 2,847,355, rutén 439,000, horvát 1 millió 715 ezer, szerb 1 millió 71 ezer. A nép szaporodása a magyar anyanyelvűeknél 12,6%, a németeknél 12%, a tótoknál 12%, az oláhoknál 8,3%, a ruténeknél 14%, a horvátoknál 13,6%, a szerbeknél 10,7%.

A *születések*. A magyar birodalomban 1902-ben született összesen 775,641 gyermek. Ebből ikerk voltak 9562 esetben, kétszer annyi gyermek, hármas születés volt 91 esetben, négyes születés volt 4 esetben, mely utóbbi számban volt 10 fiú és 6 leány. Törvénytelen születésű volt 65,416. A legfiatalabb, 17 éven aluli anyáknak 1110 esetben volt törvényes és 1258 esetben nem törvényes gyermekük, a legidősebbnek, 50 éven felül 220 esetben törvényes és 27 esetben nem

törvényes gyermekük. A születések arányszámából esik a római katolikusokra 63%, a görög keletiekre 13,89%, az evangélikusokra 6,28%, a reformátusokra 11,7% és a zsidókra 3,8%.

Ezer férfira esett legutóbb nálunk 1011 nő (tiz évvel ezelőtt 1018 nő) és Horvátországban 998 (tiz évvel ezelőtt 992 nő). A közeledés tehát feltűnő. A férfiak közül nőten 56,7%, nő 40,1%, özvegy 3,1%. A nők közül hajdon 50,5%, férjes 40,2%, özvegy 9,2%. A népesség anyanyelve: magyar 51,4%, német 11,8%, tót 11,8%, oláh 16,7% százalék, rutén 2,5% százalék. A Magyar birodalomban a magyaryelvűek arányszáma csak 45,4% százalék. A felekezeteiket tekintve, a római katolikusok közt a magyaryelvűek arányszáma 60,5% százalék, a görög katolikusok közt 13,39% százalék, a görög keletiek közt 1,45% százalék, az evangélikusok közt 28,56% százalék, az ev. reformátusok közt 28,56% százalék, az ev. reformátusok közt 98,24% százalék, az unitáriusok közt 99% százalék, az izraeliták közt 71,5% százalék és a más felekezetűek közt 50% százalék. Ezek a Magyarországra vonatkozó arányszámok, míg Horvátországgal együttvéve a lakosságot, a magyar anyanyelvűek arányszáma a római katolikusok közt csak 50,7% százalék.

A *vegyes házasságok statisztikája* szerint a házasságok 11,58%-a volt vegyes. Az utolsó tiz évben 8,66%-ról emelkedett fel az arányszám. A 16,927 *vegyes házasság*-közül 22%-os arányban létesült megegyezés a gyermekek vallásáról, még pedig 46%-os arányban az apa és 53,71%-os arányban az anya vallását követik a mindkét nembeli gyermekek 58% szerint róm. kath., 4,51% gör. kath., 9,5% ág. ev. 24,55%-ban a református vallást választották.

Egyházi és hitélet. A római katolikusoknak 3828 anya- és 12,271 leánygyázuk volt 2200 férfi és 4936 női szerzetessel, 3338 plébánossal, 1853 káplánnal, 1364 növendék pappal. A görögkatolikusoknak 2128 anya- és 3025 leánygyázuk volt 1401 plébánossal, 670 káplánnal, 107 egyéb pappal, 392 növendék pappal. A gör. keletieknek 2529 anya- és 599 leánygyázuk 2307 plébánossal, 234 káplánnal működött. Az evangélikusoknak 887 anya- és 834 leánygyázában 891 lelkes és 163 segédlelkész; a reformátusok 2011 anya- és 392 leánygyázában 1932 lelkes és 183 segéd működött. Az izraeliták 563 anya- és 1808 fiók hitközségében 393 rabbi, és 1373 helyettes rabbi működött. — Az utolsó 6 évben áttért az országban 42,706 egység, általában a felekezeteiből kilépett 17,020 ember, az utolsó évben kilépett 1196, még pedig nazárenus lett 515, baptista 141, az egyházi adótól akart szabadulni 267.

Közoktatásügy. 17,299 népiskolába 2,368,914 tanuló járt; az emelkedés 54,000, míg a régebbi évről 36,000 volt a tanulók emelkedése, 2722 kisdiedővőben 244 ezer, 630 keresk. és ipari iskolába 91,857 tanuló járt. A középiskolák száma 1-gyel csökkent, volt 224, összesen 65,494 tanulóval, 59 felső iskolába 11,588 hallgató járt (az előbbi évben 10,884). Az ország összes tanulóinak száma 3,042,430. Száz lakosra esett 12,3 mindennapi iskolás és 5,2 ismételi iskolás tanuló.

A *hírlapok forgalma* 101 millióról 107 millió példányra emelkedett a belföldi hírlapgyasztás és külföldre 4 és fél millió példányt küldtünk. A fogyasztott példányok 65%-a magyar, 24,6%-a német, 2,5% a horvát és 2,36%-a oláh

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Helén kollega.

(Rózsaszínű leányszoba. A varróasztal helyén idétlen íróasztal áll, s nagyon is ügyetlenül fest a többi csinos butor között ez a hivatalos instrumentum. Az asztalon sok-sok könyv, vastagok és régiek. — Az asztalnál ül Valkóy Helén most harmadéves bölcsészethallgató — tavaly tett nagy kitüntetéssel alapvizsgát a magyar és latin nyelvből és irodalomból, de szenvedélyesen szereti a históriát és filozófiát is. Olvas. Nem lehet valami nagyon igényrevaló, mert többször hátrahajol a széktámlára; kezével homlokát álmosan dörzsöli.)

— Bánulatos, nagy szellem volt ez a Kant! Milyen szép dolog is filozofusnak lenni!... (Fontoskodva.) De megérteni, ehhez is kell valami! — Főáll. Hol van csak az a szép érdekes dolog, amit a Mici mondott? Főlirtam magamnak, annyira megtetszett. A frutuizmusról szól, Ó a fru... (ásit) a frutuizmus olyan szép és érdekes, (affektálva) csak még azt nem értem benne, hogy mi az a „harántos.” Hova is tettem csak? (Keresi az íróasztalon, mindent szétdobálva.) Pedig éppen előbb te tem ide a noteszt... Csakhogy már megvan... Már két napja tanulom, de még most sem tudom; az igaz, egy kicsit nehéz. (Megnézi zseboráját)... Na még ráerek! Négytől ötig lesz óram az egyetemen, addig is megtanulok belőle valamit. (Főlál jár a szobában s hangosan tanulja a notesz tartalmát; jobbkezelével a nagyobb nyomtaték kedvéért egyet-egyet int.) „A frutuizmus, a frutuizmus az elme harántos eltéréseinek, ... harántos eltéréseinek függőleges... függőleges

jelzője, mely egyenes arányban van a kuboárral, mint... a kuboárral mint olyannal, fordítottan... fordítottan arányos az elme negatív apperpepciójának... apperpepciójának pozitív... pozitív alkalmazkodási egyúthatójának hányadosával.” (Többször ismétli, de nem tudja sehogy sem.)

— (Szomoruan) Pedig olyan szép, úgy sajnálom, hogy nem tudom megtanulni! A Micike elmondja, mint a vizfolyás, már a Margit is meg-előzött, de nem... nem maradhatok el tőlük, hisz kinevetnének... Igaz, hogy én is szólhatnék valamit, de hallgatók... (Ajkával biggyeszt), lehetne ám itt-ott pletykálni is rólok, pedig az igazat megvallva fele sem igaz ám. (Dacosan a vállát vonja.) Jobb is szeretem, én nagyon ki nem állhatom, ha a tudomány csendjét megzavarják az ilyen... eh! nem is érdemes róla beszélni. Édesanyának meg is mondtam, hogy férjejről ne beszéljen nekem, mert én szavamra mondom, hogy nem megyek férjhez! (Dobbant a lábával)... Szavamra mondom! (Jókedvűen) ejnye, de jól megtanultam ezt a mondást, a nultheti matinéen emlegették annyiszor a monológban, a kis Lenke kuzinom is hallotta, s most mindig így dicseri a szobámat (kisleányosan): „szavamra mondom Helén, a te szobád nagyon szép, de menj minél előbb férjhez, hogy már megkaphassam...” (Affektált bosszankodással) No csak ezt várd! A kis okos nagyon szeretne már egyetemre járni, pedig csak első gimnazista most... (Szeleskedve megnézi óráját.) Jaj! el. ne késsek! Már félnégyre; sietnem kell a történelem órára... (Lágy hangon.) Ma éppen a „főlvilágosodás hatását” ismertetik az államelet fejlődésére.” (Sértődve) Édesapja esténként ugyan mindig székál, hogy mért nem tanulom inkább a kovász és élesztő hatását a tésztaélesztés fejlődésére... (Aj-

kát biggyeszti) dehát tehetek én róla, hogy most utoljára keletlen kenyeret sütött a szakácsné? (A rezignáció affektált hangján:) Ilyenkor aztán bevonulok ide a szobába és olvasom Kantot... (Sóhajtván:) Nincs ma már se tészta... akarom mondani... tiszta ész, se kritika!

— Hanem most már igazán sietek. (Vészi a ridikült, egy jegyzetet tesz bele ceruzával.) Jaj, hol van a kalapom! (Türelmetlen kapkodással keresi s mikor felteszi fejére, kontya leesik.) Na tessék! Még ez is! Hozzá még édesanya sincs itthon, hogy megigazítaná; nekem kell még evvel is vesződnöm. (Tükör nincs a szobában, azért a belső ablakot kinyitja s ott nézve magát próbálja feltűzni haját.) Ha édesanya látna!... mindig akar tükröt... ej, de rossz ez a hajtű!... tétetni a szobába... már megint... de én nem engedem. Hogy is férhetne össze komoly, törekvő tudós-leányunk ez a hiuság? (Elkészi a frizura.) Csakhogy! (Vállvonva.) Már a hajamat is le akartam vágtatni, de édesapa nagyon megharagudott. (Kinéz egy pillanatra az ablakon, ijedten:) Jé, ez a Berkenye már megint itt ólálkodik! hogy menjek én most egyetemre? Mindig utánam jár-kál, pedig tudhatna, hogy ki nem állhatom. (Csúfolódó hangon.) Olyan bambán néz rám, hogy sokszor még a jegyzésben is megzavar. (Méltatlankodva.) Multkoriban még már igazán meg is támadott, a padban elálta az utamat s arra kért, hogy... hogy (hábozva) valamit mondjak meg neki?... Hanem én aztán igazában meg is mondtam a mondánivalómat... (Összesapja kezét:) Legalább csak verseket ne irogatna hozzám! Azt hiszi, (haragosan) hogy én lennék Lasponyáné, akarom mondani Berkenyéné? Furcsán is hangzik: Berkenyéné... Berkenyéné... — Milyen verseket ír az én kedves kolle-

Maj lapunk 4 oldal.

nyelvű. A javulás nemzeti arányban nagyon lassu.

Foglalkozási statisztika. Eszerint österme-léssel a lakosság 66-5 százaléka foglalkozott, bá-nyászattal 1%, iparral 14-9%, kereskedelem és hi-tel: 3-1% közlekedéssel 2-4%, közszolgálatlalt és szabad foglalkozással 3-1%, katonai volt 0-8% nap-számos volt 3-6%, tőkés és nyugdíjas 1-5%, egyéb foglalkozású és foglalkozás nélkül volt 1-4%. végül házi cseléd volt 2-4%. Az östermelek közül kenyér-kereső 6,051.421, eltartott 7,118.091, összesen 13,169.612, vagyis az összes lakosságnak 68-5%-a. Az összes többi foglalkozásokból alig félmillióan élnek, mint az östermelekből. Ebben az óriási foglalkozási ágban előnyös az eltartottak és keresők arányszáma is, amennyiben az eltartottak száma nílgy harmadrésszel haladja meg a keresők számát. Így minden östermelő kereskedőre alig jut valamivel több, mint egy-egy embernek eltar-tása. A hatmilliónyi keresőnek harmadrésze nő, ami a többi foglalkozási ágban nem mutatja ugyanezt az arányt. Az iparral foglalkozó 1,176.347 kereső között már csak egyharmad rész, azaz 193.513 nő. Erre az egymilliónyi keresőre hárul 1,476.683 ember eltartása.

Erdekesek még a következő adatok: Van az országban 225.788 kereskedő, általában a ke-reskedelemből él: 356.413, a közlekedésből 440.512, amely számból csak 136.857 kereső, tőkéjéből vagy nyugdíjából él 141.033 ember, a kik 269.152 embert tartanak el. A nap számosok száma 296.351, akik 645.254 embert tartanak el. A házi cselédek száma 386.281, akik közül 350.281 nő. Az egész lakosságból 8.8 millió kereső és 10.4 millió eltar-tott van. A keresők közül 2.5 millió a nő, az el-tartottak közül pedig 7 millió. Az értelmiségi pá-lyán mindössze 144.246 ember foglalkozik, mely szám persze nem mutatja az ország egész intel-ligenciáját, mert más pályákon is van sok intel-ligens elem.

UJDONSÁGOK.

— **Szt. József ünnepély.** A palotavárosi kath. körnek március 19-én védőszentjének, *szt. Józsefnek* tiszteletére rendezett ünnepélye minden várako-záson felül lényesen sikertült. A zsufolásig megtelt teremben a szépséges és válogatott közönség feszült figyelemmel hallgatta végig *Szabolics* Jenő elnök-kanonok igen tanulságos, szép és szívhez szóló ünnepi megnyitó beszédjét, a melyben rend-

kívül ügyes vonásokban kézzelfoghatólag domborodott ki *szt. József* jelleme a figyelmes hallga-tóság előtt. E nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Körösy* Ágnes k. a. báró *Gudeinus* Ervin „*Szerettek őt szent Szűz*” című gyönyörű költe-ményét szavalta el nagy érzéssel és ügyességgel. Bán Aladár „*Szent Józsefhez*” című költeménye elszavalása után *Felber* Géza kitünően megírt és alapos készületségről tanusodik dolgozatát olvasta fel „*A vallásosság és hazafiság*” címmel. E magvas felolvasás után még négy vallásos és hazafias költemény lelkes elszavalása következett. A meg-haró és szép ünnepélyt végül dr. *Naqelreiter* Alajos rövid beszéde fejezte be, a mely alatt a kör szeretetveszereget elnökét, *Szabolics* Jenő kanonokot és dr. *Vargha* Damján ciszt. r. főgimnáziumi tanárt, a ki e rövid időnyben háromszor is sze-rencseltette a kört szép és érdekes előadásával, igen lelkesen éltették a háias kórtagok. E szép és családi ünnepély még sokáig fog megmaradni a jelenvoltak emlékezetében, olyannyira outhon érezte magát mindenki. Megemlítiük még, hogy a delelőtti szent misén, melyet *Szabolics* Jenő elnök-kanonok mutatott be az Úrnak az élő tagokért, a kör igen szép számmal volt képviselve.

— **Ünnepély a főreáliskolában.** Óriási közönség jelenlétében folyt le vasárnap délután a főreáliskola önképző körének ünnepélye, mit az a *magyar szabadságharcok emlékére* rendezett a nemzeti zászlókkal és magyar történelmi képekkel feldisztált tornacsarnokban. A megnyitó be-szédét *Fábián* Gáspár ifjúsági elnök mondta. A beszéd remek apotheozeisa volt a nemzeti sza-badság hőseinek s azok közül elsősorban a leg-önzetlenebbnek s azokéknak, a nagy Rákóczi-nak. Az előadás ereje és lendülete gyakor-olt szónokoknak is dicséretre válhatnék. *Ványi* Zsigmond és *Singer* Ernő Bánk bñ egyik jelene-tét adták elő. Megelevenedett előttünk *Petur* szen-vedélyes lelkülete, a „meráni asszony” iránti lán-goló gyűlölete és Bánk királyhűsége, mely végre is győz a testvér szenvedélyén. *Mészáros* János tanár II. Rákóczi szabadságharcáról irt értékes dolgozatát olvasta föl. *Braun* Győző és *Engel* Ferenc szép hegedűjátékaikkal arattak tapsokat; *Schulmann* zenetanár kísérté őket. *Slein* Jenő „Rákóczi sirja”, *Kilén* Károly pedig „Kossuth sirja” c. költeményeket adták elő a gyakorlott szavaló értelmes, szépen kidolgozott előadásával. Az énekar most is kitünően megfelelt szerepé-nek, elég említenünk, hogy *Fricay* karmester ta-nítja a világi éneket. A Szózat hangjaival véget ért az ünnepély, de a közönség nem mozdult s

igy programmon kívül tanuja lett azon kedves családi ünnepélynek, melyet az ifjuság rendezett névünnepe alkalmával dr. *Kuthy* József kir. ta-nácsos, t. főigazgatónak, az intézet vezetőjének és azon busztizásnak, melylyel buscut vett a Tresztenára kinevezett *Örvény* Iván tanártól. A közönség evvült ünnepelt az ifjusággal (meg-kapta a szavakat a szeretet és hála) s meghatva szemlélte a romlalan ifju szívek szeretetének és hálójának ezen kettős megnyilatkozását, melylyel ezek igazgatójukat s buscutó tanárjukat elhal-mozták. Az ünnepelt igazgató meleg szavakkal emlékezett meg a távozó tanár érdemeiről, melyeket a nevelés és oktatás nehéz munkájában ügybuzgalmával és tehetségével szerzett magának. *Örvény* Iván meghatva mondott buscut az inté-zetnek s a tiszta erkölcs és tudomány szeretetét kötötte az ifjuság szívére, mely őt működése alatt valóban mint atyját szerette.

— **A Katolikus Kör** felolvasó estélyére, *Krécsy* Béla tanár kitünő előadására ismételten felhívjuk olvasóink figyelmét. Jegyek *Knazovitzky* Béla divatáru üzletében még mindig kaphatók.

— **A városi pénzügyi szakosztály** ma d. e. 11 órákor *Mohay* Lajos pénzügyi tanácsos el-nöklete melletti ülést tartott, mely alkalmommal a következő ügyekben hozott véleményes határo-zatot: *Stellzer* Antalapidijás irnok eddigi 3 kro-ronaapidiját 4 koronára kéri emelni. A nagyon is korai s mivel sem indokolható kérelem teljesí-tését már csak azért sem javasolja szakosztály, mert nevezett csak 8 hónapja van a város szolgálátá-ban. — A mentő-kocsit kezelő tüzoltók a mult évben befolyt díjak felét jutalom, illetve fáradsági díjként kéri a maguk számára. Figyelembe véve, hogy a mult évben 400 esetben vonultak ki mentőnk, de arra is, hogy a inficiálásnak számla-talanszor ki vannak téve, nagyon helyesen tette a szakosztály, hogy a kérelmet a lehető legked-vezőbb vélemény kíséretében vezérli az illetékes forum elé. Összesen 5 ember kőzt kiosztando 138 koronáról van szó s ezt az összeget a mi derék, ügybuzgó mentő-tüzoltóink sokszorosan megérdemlik. — A sorompósok fizetésrendezésére vonatkozó javaslatot, melyet *Mohay* Lajos ta-nácsos készített, teljes egészében helyeselte a szakosztály.

— **A jótékony nógyület,** a mint értesülünk — május hetedikén a Szent István Teremben nagyszabásu estélyt ghajt rendezni, a mely már az eddigi kilátások szerint is roppant imponansnak és előkelőnek ígérkezik.

gám, (gúnyolódva) aki férjem akar lenni. Meg-látszik rajta a német szentimentalizmus hatása, mert (jól kiemelve az egyes szavakat) . . . „fájó dalokban” . . . „és zengő érzelmekben” . . . „ő szegény!” . . . tavaszi-napsugár melegítő fényének üdvözöl a borongós és ködös „télutós” napokban. (Felkacag.) Kitünő! A költészet nonplüje!

— (Fontoskodva.) Hanem multkor nagyon méregbe hozott, ugy, hogy sirtam is! Oda jön hozzám, a kezében tart egy rózsát (mutatja), s zavart hangon elkéldi: (mélyebb és bus hangon) „Nézze Helén . . . micsoda a beszéd? nézze He-lén, itt adom érzelmeknek, szívemnek maga iránt való hajlandóságának inkarnációját! Fogadja el kérem tőlem! . . . Hát kérem ez hang? Micsoda bizalmaskodás . . . és micsoda per maga? . . . Na aztán én is megmutattam, hogy mit érzek iránta. Kikaptam a kezéből a virágot, öszetepertem, aztán Lasp . . . vagy . . . Berkenye urat otthagytam a faképnél . . . (szégyenlősen) igaz, hogy sirva . . . Annyit még hallottam, hogy „szívét hasgatám” össze . . . ő, ő szegény! (Iróasztala felé megy.) És mit olvasok két nap mulva a „Költők hajléka”-ban? Semmi mást, mint hogy épen most kezd remélni, érzi szívvilágának megtisztulását, sőt a megtéptt róza jele annak, hogy szerelmünk . . . nem tudom honnan veszi ezt? . . . valamikor boldográ fog válni. (Ujságot tart kezében.) Ez külö-nösen tetszik, amit ebben a stórfában ir (olvassa):

Szerelmünknek himnökei
Rózsaszirmok ti vagytok!
Áldástóhozó jobb jövőben:
Ime, most már bizhatok!
Hélen, Hélen! köszívédből
Szerelmének vésője (felkacag) szívem!
Előbb-utóbb kifaragja . . . (bólintva) Szegény

Ha most nem — hát későbbre:
Azt a szívet, melyet vagyok
Magaménaak mondani,
S holdjóságunk gyökereiből
Rózsát hagyunk nyíllani!

(Sajnálkozást szinlelvé.) Ő csak nyílnék meg már a te eszed is édes kolléga ur! (Elhajítja az ujságot, nevetve) . . . Kénytelen leszek már meg-int a Julcsával menni az egyetemre, hogy ne kisérgessen . . . (Kiküldi az ajtón) Julcsa! . . . (Be-jön a szobaleány: — Tetszik valamit parancsolni kisasszony?) -- Hozza magával a ridikülömet, kisérgen el az egyetemre, aztán visszafelé meg-veszi ezt a könyvet, amit föltartam ide a papírra . . . Itt van mindjárt a pénz is! . . . El ne felejtse! A címe: *Barbarus*: „Simonyi musz gehen!” — Igen jó rőpirat! — Különbén adja oda a cédulat a kereskedőnek, majd az elolvassa . . . Mindjárt meg-nyünk, addig készülődjék! . . . (Julcsa kimegy.)

(Felveszi téli kabátját) . . . Hanem tudja Isten! hogy van a dolog, mikor nem foglalkozom a könyvekkel, a tudománnyal, olyanféle gondola-tok fognak el, mintha kedvem volna férjhez menni . . . (Szájára üt, s félénken szétméz) . . . Jaj! ha édesanya meghalana! . . . (Hangosabban) De nem úgy értem ám, hogy főzök is, vagy pláne takaritanék . . . no persze?! . . . (páthosszal) hanem igenis vitakoznám a férjemmel . . . (fontoskodva) például a különböző filozofiai rendse-rekről, megfejtőnk a nehezebb problémákat . . . Igaz, egy könyvet is szeretnék írni, egy histó-riát . . . és akkor olyan, boldog lennék! (Az aj-tófelé megy.)

— Most már igazán megyek . . . Julcsa, készen van-e? Siessünk mert elkések az óráról . . . (elmege).

(Másfél óra mulva visszajön, haragosan dobálja kalapját, kabátját. A ridikült odahajítja az íróasztalra, ugy hogy a tintatartó feldől. Szeles-kedik, miközben haragosan beszél.)

— Borzasztó! . . . O Kant nagy szelle-me! . . . Még a tinta is! . . . (Hamarosan fel-klap egy fehér miljót, avval törli a tintát) . . . Majd kimossák! . . . jaj csak a jegyzetnek ne legyen baja! . . . (Két ujjával megfogja a tintás miljót, s a papirkosárba teszi) . . . Hát nem . . . nem szemtelenség! (Dobbant) . . . Még csak nem is köszönt, behúzódott az ablak mélye-désbe, s ugy tett, mintha nem is látna! . . . (Fe-nyegyet.) Na hiszen megállj Berkenye! Még szóba álljak vele? Nem! soha! inkább . . . (szelidebb hangon) Igaz, talán én kényszeritem ilyen visel-kedésre, mert hányszor panaszkodott, hogy na-gyon is hideg vagyok hozzá. De én nem tőröm, nekem ne udvaroljon! . . . Vagyis . . . (zavartan) nem szeretem, mikor valaki olyan toiakodó! . . . Szomorunak láttam nagyon, (szánakozó hangon), talán azért, mert nagyon büszke vagyok hozzá. (Majdnem síró hangon:) De mikor én nem akarok férjhez . . . (szétméz, hogy nem látja-e valaki) olyan férjhez menni, aki nem filozóf. Meg aztán manapság mindenki . . . hogy is mondják . . . ego . . . nem, nem fruítuista! Jaj ez a szép de-finició, hol is van? (Előveszi a notesz szórako-zottan olvassa.) „A fruítuizmus az elme harántos eltérésének . . .” (boszankodva eldobja:) micsoda zóldség, micsoda badarság! hisz csak most látom, hogy se füle, se farka! (Jókedvűen kacag.) Neved csak ki magadat Helén, hogy tudálj így felülni, hisz megtréfáltak és tudománynak vetted ezt a csacsiságot. (Hízlekedve) Ugy-e Helén, nem való neked a tudomány? Felej csak! (Susogva:) Meg aztán nem érteni milyen érzés is fogott el, miko-

— **Bankett.** Impozáns és megható volt az a társas vacsora, melyet szombaton este a Tóvárosi Kőr helyiségekben Schilhan János mérnöknek, a Déli Vasuti fűtőház főnökének barátai és tisztelői rendeztek. Elismerése volt ez a szellemi nagyságának, mely a szakkörbe vágó ismereteket az emberiség javára értékesíti, elismerése a mi társadalmi életünkben nyilvánuló kiváló szeretetreméltóságnak. Legsajnálatosabb, hogy ilyen férfiut el kellett veszítenünk s kiválóságát akkor éreztük leginkább, mikor körünkől távozik.

A szombati estélyen képviselve volt városunknak ugyiszólva minden osztálya, az egyháziak és világiak, a megye és város előkelőségei, a tisztviselők ép úgy, mint a polgári elem s köztük láttuk a Déli Vasut tisztviselőit, a kik nemcsak tisztviselőtársukat, de a szó legszorosabb értelmében vett jóbarátot ünnepelték. Az első felkösöntőt Rauscher Béla mondotta, igazi, a szív mélyéből fakadó szeretettel bucsuzva a feledhetlen jó barátot, a ki alig pótolható irt hagy a szivekben. Dr. Szilts Andor a Tóvárosi kör nevében intézett meglehangú bucsuzavakat a távozóhoz, *Vajda* Mór tréfas felkösöntőjében az ünnepelt nevét elemelte, kimutatta az ellenkezőt, hogy Schilhan mindenki a derék, önzetlen és fáradhatlan munkást látta. *Rozsnehim* Samu a főnököt dicsérte, a ki lelkiismeret, s melletti igazi meleg szívű ember s alantasait örök háárára kötelezve, feledhetlenné tette magát. *Szenczy* Győző magasszárnyalású késszólással a technikai haladás férfaira emelte poharát, a kiket oly nagy számban találhatunk a Déli Vasut tisztviselői között s a kik között Schilhan mindig kiválósg volt. Dr. *Herz* Oszkár felkösöntőjében azt kívánta, hogy Schilhan ezután oly is kevéssé vegye igénybe az orvosok segélyét, mint eddig tette. A diszes társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt kedélyes társaságban.

— **A Felső- és Vízvárosi kör** korábbi szép szokásához híven az idén is társasvacsorával ünnepelte meg a szabadság születésének emléknapját. Szombaton este zsúfolásig megtelt az Obermayer-féle vendéglő, a mely körhelyiségül szolgál s a vacsora folyamán dr. *Knittelhoffer* Károly ügyvédjelölt egy nagy gondallal kidolgozott, gondolatokban gazdag beszéd keretében felelt meg az ünnepi szónok szép feladatának, a miért később a körtagok s a jelenvöltek nevében *Kovács* Á. Sándor mondott köszönetet. *Lipcsy* Lajos a hőgyeket éllette, míg dr. *Vermes* Mihály ügyvéd a testvérészteretet hangsúlyozva a közös együtt-érzésre emelte poharát.

ma meghallottam, hogy a Terike menyasszony, minden kedvem elment a tanulástól. (A könyveket kezdé elrakogatni az íróasztalról.) — Azt is pletykázták, hogy a Berkenye csak azért írogat olyan bolondos verseket, s azért beszél olyan föllengően, mert azt hiszi, hogy én az ilyen beszédekért szeretem! De szavamra mondom, (nevet, majd erővel) tudtára adom, hogy épen azért haragszom rá! . . . (Félenken, eltakarja arcát) . . . Jaj Istenem! mit mondtam; hisz ugy beszéltek, mintha szerelmes volnék a Berkenyére! . . . Aztért sem! azért sem! . . . (Keres valamit a falon) Majd megmutatom én, hogyan pirítottam le! . . . Ó hiszen nincs is tükröm . . . (A kinyitott ablakban nézi magát és pózolva beszél.) Tudja meg tisztelt Berkenye ur, hogy én a tudományal nem tartom összeférhetőnek az ön . . . (kijárat az utcára) Jesszus! meglátott . . . (Eljön az ablaktól.) Milyen szomorú . . . (szánakozással) és ennek is én vagyok az oka! Pedig csinos fitu, meg okos is. Szakvizsgája is van, ez pedig nagy szó! Jövő hónapban doktorátust tesz — még nagyobb szó — és még szépen is hangzik: doktor Berkenye Kálmán . . . (Hamiskodva) Csak az a csunya barkója ne volna a füle mellett, de levetetem vele, ha a férjem . . . (hamiskásan mosolyogva) Jaj már megint eljárt a szám! . . . (Az ajtó felé megy.) Eht tovább már nem . . . izé . . . nem tettem magamat! Bemegyek édes apámhoz, megkérem, hogy jöjvőre ne irasson be az egyetemre! Most pedig megnézem, hogyan csinálja a szakácsné a halpaprikást!

— **Tiszti estély.** A helyőrség tisztikara pompáson sikerült estélyt rendezett f. hó 19-én a Szent István tereben, hol figyelemmel a nagybőjre, ez alkalommal, a táncot mellőzték. A gazdag műsor ügyes szereplői között különösen kiváltak *Csázy* és *Derner* hadnagyok, akik állandó derűségben tartották a kedélyes társaságot.

— **Az osztrák-magyar bank** a napokban küldötte szét 1903. évi számadásait. A főtanács hangsúlyozza evi jelentésében, hogy a gazdasági életet a mult esztendőben is sok irányban még a politikai viszonyok befolyásolták; a dologszerető lakosság az év elején azt hitte, hogy a közgazdaság fejlesztésére szilárd alapok fognak létesülni, ez a várakozás azonban nem teljesült. Amide a mezőgazdasági termelés által elért jobb eredmények folytán különféle fogyasztási cikkekben nagyobb szükséglet volt, az ipar ismét valamivel nagyobb tevékenységet fejtett ki s habár az eddig uralkodó csüggedést azonnal nem is követte szilárd bizalom, ugy látszik, hogy a lakosság helyes érzelme megtalálta az utat a termékeny munkásságra és annak felismerésére, hogy úgy az egyesnek, mint az összességnek jéléte a gazdasági élet állhatatos és békés fejlődésében rejlik.

A 140 oldalas füzetben kiadott számadásokból a székesfehérvári főnkra vonatkozó főbb adatokat a következőkben közöljük: Váltókat, warrantokat és értékpapirokat leszámítoltak a helybeli főnkál 3,802,117 k., kölcsonk kézi zálogra 11,500 k., utalványt 116,687 k.; a külföldre szóló váltók és egyéb bizományi üzletek 482,689 k. értékét képviselik. A helyi váltók állománya a mult év végén 509,912 k., a küllények állománya pedig a mult év végén 106,520 k.; az előbbinél a csökkenés 35740 k., az utóbinnál 49,181 k. A leszámított váltók átlagos összege 3,802,116 k., a kölcsonk átlaga 3100 k., a szaporodás itt 2300 k., a giro-forgalom 25,731,059 korona bevétel, 25,681,073 korona kiadással zárult.

Ezek a számadatok — összehasonlítva a többi főnkinteztet számadataival — nem valami kedvező színen tüntetik fel e város és környék pezsgőforgalmát, mert nemcsak hogy lépést nem tart a hasonló terjedelmű lakosságú városokkal, hanem még a kisebbek mögött is messze elmaradt. Ennek okát míg egyrészt a pangó ipari és kereskedelmi viszonyokban, másrészt ama körülményben is megtalálhatjuk, hogy városunk Budapesthez közel léven, a kereskedelmi pénzügyletek egy jelentős része ott nyer lebonyolást.

Végül az évi jelentésből közöljük, hogy a helybeli főnkinteztetnél a bíráló tanács tagjai a következők: Detrich Zsigmond földbírtokos, Deutsch Ignác magánzó, Dieterich Szilárd ügyvéd, Grünfeld Jakab földbírtokos, Hübnér Károly, a Fejérmegyei takarékpénztár ügyvivő igazgatója, Kalteneker Márton, a Székesfehérvári takarékpénztár vezérigazgatója, Karl József magánzó, Koller József földbírtokos, Molnár Béla földbírtokos, Pápay Nándor, a Székesfehérvári kereskedelmi bank vezérigazgatója, Dr. Perl Miksa ügyvéd, Piski László fűszerkereskedő, Pollák Henrik bizományi üzlettulajdonos, Verebi Véghe István földbírtokos, Wertheim Armin, a Wertheim M. fiai terménykereskedő cég tulajdonosa.

— **A zenekedvelő egyesület** szombati választmányi ülésén Havranek József polgármester elnöklése mellett a folyó ügyek elintézése után egy nagyobb szabású hangverseny tartását határozták el, mely április 19-én a Szent-István tereben lesz. A végleges program még nem kész, az eddigi tervezet szerint azonban kiváló művelvezetet ígér a 70 tagú zenekar szereplése, melynek több szám is jut. A tagok kényelmére különös súlyt helyez az egyesület, amennyiben csak a páholyokat és az első tíz sor ülőhelyet fogják kiadni, a többi helyet a rendezőség az egyesületi tagok számára tartja fenn, e fentartott jegyekre való igény azonban április hó 5-éig Schmetzer Jákó kereskedő, egyleti tagnál bejelentendő, ellen esetben az ülőhely 2 k., az állóhely 60 fillérré váltható meg. Minden tag két jegyre tarthat igényt.

— **A választó polgárok figyelmébe** ajánljuk a következő hatósági hirdetményt: Az 1899. évi XV. t. cz. 142. §-a rendelethez képest a központi választmány összeíró küldöttsége a választók 1905. évre szóló állandó névjegyzékének hivatalbóli összeállításra körüli munkáját f. évi

március hó 25-én a városház nagytermében megkezdé. Figyelmeztetem e szerint a t. választó, közönséget, miszerint daczára azon körülménynek, hogy a fentérintett törvényszakasz értelmében minden polgár, ki a törvényben meghatározott választói jogosultságával bír, a választók névjegyzékébe — habár személyesen nem is jelentkezé, — felveendő — mindazonáltal jogában áll bárkinek választói jogosultságának igazolhatása végett, a jelzett határnaptól kezdve; *bezárolag ez évi április 14-ig* mindennap d. u. 2 órától 5 óráig az összeíró küldöttség előtt személyesen megjelenni. Kelt Székesfehérvárott, 1904. évi március hó 18-án. *Havranek József*, polgármester.

— **A polgári dalkör** tagjai színelőadásra készülnek. Az eddigi terv szerint április 17-én a „Sárga csikó” kerül színrre s a próbák már javában folynak. Főszereplők: Báder Juliska, Bozsák Mariska, Hollósy Ferenc, Novák József, Grebner Nándor, Réthy Ferenc, Liszt Ulrich, Igmandi Ferenc, Tóth János, stb.

— **Az Iparkávéház gazdát cserél.** Az Iparkávéház ismert botrányos üzemével részletesen foglalkozott a helyi sajtó s így érthető, hogy a kávéház gazdát cserél. Mint halljuk, *Márkus* Béla helybeli mérszáros vette meg a kávéházat 10000 koronáért s néhány nap mulva már az átadás is megtörténik. Reméljük, hogy az üzlet vezetéseben a kívánatos rendszerváltozás nem marad el.

— **Külvonati Siofokig.** A téli közgazdasági bizottsági ülésnek egyikén *Tóth* Aladár vár. bizottsági tag felvetette a eszmét, hogy a déli vasuti társaság igazgatósága kéréssek fel egy Budapest—Siofok között közlekedő külvonati indítására. A közg. bizottság meleg rokonszenvvel fogadta az indítványt s íy értelemben megkérésessel fordult az igazgatósághoz, egyidejűleg pedig felkérte *Tóth* Aladárt, hogy magas összeköttetéseit lehetőleg érvényesítse a terv kivételénél. Hozzájárult ehhez a helybeli vasuti tisztikar jóindulata s az ehaj teljesült, amennyiben az igazgatóság már intézkedett, hogy a nyár folyamán — július 1-től augusztus 31-ig — vasár-és ünnepnapokon Budapest és Siofok közt egy külvonati közlekedjék, mely Székesfehérvárról délután 1 óra 40 perccor indul, 2 óra 40 perccor érkezik Siofokra s onnan 8 óra 21 perccor indul vissza.

— **Dalestély.** A székesfehérvári déli vasuti műhely dalagesület tagjai (mint versenyzők) a dunántúli dalosszövetség által f. évi augusztus hó 14—17-ig Pécsset rendezendő nagy dalverseny kiadásai fedezésére, f. e. április hó 3-án táncal egybekötött dalestélyt rendeznek Latzkovits Béla budai-uti nagyvendéglős tánctermében. Ezen estélyre külön meghívó nem lesz kibocsátva. A derek egyesület nemes törekvését már ez alkalommal is ajánljuk a közönség jóindulatu figyelmébe. A déli vasuti munkások oly szép szerepet töltenek be városunk társadalmi életében, hogy vállalkozásuk a jó ügy iránt érdeklődők támogatását máris kiérdemelték. Reméljük, hogy a dalhangverseny kiadásait bőven fedezni fogja a dalestély jóvődelme.

— **A sárosi iparok olvasóköre** méltóképen ünnepelte meg a márciusi nagy idus évfordulóját. Vasárnap délelőtt a szép számmal összejött tagok kokárdakkal díszítva nemzeti színtű zászlók alatt a templomban mentek s hálaadó istentisztelet után a körhelyiségbe vonultak vissza, hol *Durmits* József elnök felkes szavakban emlékezett meg az ünnep jelentőségéről, majd *Reichardt* Mariska k. a. *Megyessy* Inre és ifj. *Durmits* Mihály felkes szavalaikkal növelték az ünnep hazafias hangulatát. Az ünnepélyt este társasvacsora követte.

— **Uj cimfestő.** Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy *Zöldfa-utca* 4. sz. alatt szoba-, cim-, cimferestő és mázolóműhelyt rendeztem be. *Ellátalak minden a szakmába vágó munkát jutányos áron s pontos kiszolgálással. Tisztelettel Guttmann Lajos.*

— **Harc a lélekuffarok ellen.** A rendőrség az utóbbi időben fokozottabb szorgalommal jár utána a lélekuffarok komisz munkájának, mely — sajnos — városunkban az utóbbi időben hatalmas tért hódít. Anyák viszik a bűn piacára leánygyermeküket s közvetítőként szerepelnek. A rendőrség dicséretes ténykedését örömmel köszönetül.

— **Az abai pénzhamisítók.** Legutóbb írtunk az abai pénzgyártókról, a kik most szomorú sőt féltében elmélkednek a fölött, hogy a görbe út helyett sokkal jobb az egyenes út s a hirtelen, de tisztességtelen meggazdagodásnál sokkal többet ér a becsületesség szorgalom és munka gyümölcse. Szabó Gábor és Kovács Sándor pénzgyártási műveleteiket nem az ötkoronásoknál kezdték. Előbb ragyobb terveik voltak. Ropogós bankókat akartak gyártani. Az ideát Budapesten szerezték hozzá. Érdekes annak a története. Valami barátságos helyre tértek be, a hol mosolygó szíveséggel fogadták őket. Jó ideje szedegették már magukba a kedverit, mikor egy sárkereszturi ember bizalmas suttogással félrehívta őket. Régióta ismerték László Imrét, hiszen majdnem földiek voltak, ámátor jó ideje már, hogy elszakadt a vidékükről. Egy kicsit nem tulságos jó volt a hire, de hát ki törődik mindig a más hírrel. Hátha rágalom az egész. Először a szegény ember soráról beszélgetett, hogy mennyi jaja-baja van. Polgártársaik úgy érezték, mintha a vékonykutat hájjal kengetnének. Érezték, hogy az élet nyomorúságát régióta, tudták volna az orvoságát is egy pár ropogós százás képében, de hát elég baj az, hogy a császár a bankócsinálást nem vonja be a szabad ipar körébe.

— Hát akarnak-e gazdagok lenni könnyű szerrel, rövidesen — szólott László Imre s miután már jól elkészítette a talajt, olyant villant a két szeme, mint a macskáé a sötétben.

— Hogyne akarnák. Ki volna az a boldog, aki nem akarna, különösen, ha könnyen megy. Csak a módját tudnánk.

— Nem olyan nehéz az, csak egy kis hátorság kell hozzá — mondá László Imre.

A ki mer, az nyer.

Szabó Gábor köszöriült egyet a torkán, összeszorította az öklét és úgy érezte, hogy a mi a hátorságot illeti, ő sohase szokott hátul ballagni.

— Nohát majd megmutatom. Azzal előhozott egy masinát, a mi kívülről nem sokat mutatott, de furfangos szerkezete lehetett, mert az egyik felén beletettek egy tiszta papirost s a másikon gyönyörű ropogós ötösök és tízesek hullottak ki. Csak egy kicsit tekergetni kellett.

— Jó volna, jó volna, — mondták — de csak úgy, ha az ember hozzájuthatna az ilyen ördögös szerszámmoz. Mert mit ér, ha csak az étvágyot csinálják meg, de az embert éhesen hagyják.

— Hiszen van annak módja — mondá László, — csakhogy egy kis pénzmag kell hozzá, mert a gyáros ingyen nem adhatja a drága szerszámmoz.

— Aztán mennyi volna az ára?

— Kerek ezer korona.

— Hiszen ki lehet annak az árat szedni ebből a masinából — gondolták. — Csak már a pénz együtt volna.

Felhajszolták az ismerősöket, köztük Asbóth János sárábai lakost és kiizzadták az ezer koronát. Ki is fizették becsülettel.

Gépet azonban nem kaptak, mert arra az egyre a tulajdonosnak is szüksége volt, a hasonmásának elkészítésére pedig néhány nap volt szükséges. Alig bírták kivárni azt az egy-két napot. Addig is szöttek-föntak álmaikat jövendő gazdagságukról és az uri életéről. Mikor három nap múlva fölmentek az ország szívébe, hogy a megjelölt helyen és megjelölt időben a masinát átvegyék, találtak egy atyafit, a ki fűgét és számár-fülekét mutogatott nekik. Azonban hamar el is inált, mert a feldühödött kárvallottak szíjját hasítottak volna a hátából.

Pórt nem mertek indítani László Imre ellen, mert tudták, hogy az ezer koronát ugyse kapják meg s a világ még őket neveti ki, hanem elhatározták, hogy megreparálják az előbbi veszteséget. Nem bankót fogtak csinálni, hanem ércpénzt. Nem is másnak a segítségével, hanem a maguk ügyességé szerint. Hogy ez is rosszul sikerült és rajta vesztettek — ki tehet róla?

— **Lábra kelt targoncák.** A Rechnitzer Soma, továbbá a Schubert és Schlesinger kereskedések előtt egy-egy targonca vesztéget, mígnem hétfőn este, illetve éjjel mindkettő lábra kelt s nyoma vesztett. A rendőrség fáradozása eddig nem vezetett eredményre.

— **A tavasz és a vetések.** A tavasz hírnökétől még csak néhány szál ibolya jelentkezett, az első tavaszi napuságr megérkezével máris kiadta a földművelésügyi miniszter a vetések teléséről szóló jelentését, mely a következők szerint elég kedvező kilátásra nyújt reményt. A gazdasági tudósítókól érkezett jelentések szerint a téli hónapokban változó, többnyire azonban enyhé időjárás uralkodott. Az időszakonként esett hó is csak néhány napig tartott. Kód és később, különösen február hónapjában sürűbben fordultak elő esőzések, viszont március hónapjának első fele inkább száraz és enyhé volt, néha éjjeli fagygyal. A kedvezően enyhé és meglehetősen csapadékdús időjárás folytán — a növényzet fejlődése csekély kivétellel — általában kielégítő. Ugy az őszi gabona, mint a repce és lóhere is nagyobbára jól telelt át, úde és egészséges színű. Némely vármegyében, illetve járásban, nevezetesen a Duna jobbpartján és Királyhágon tuli rézekben az egerek, valamint rovarok és férgek kárt okoztak, mindazáltal ezek a károk országos átlagban oly csekélyek, hogy számba is alig vehetők és így az őszi vetések állapota ez idő szerint, nagyobbára kielégítő és jó. **A tavaszi szántási és vetési, továbbá állattelési munkálatok is megindultak,** sőt néhol már február hónapjában is folytat a vetési munkálatok, így tehát már több helyen a zabot és árpát elvetették s a magvak szépen csírázni kezdenek. A szőlőkben, kertekben és a dohányágak körül szintén serényen folyik a munka. Örömmel adjuk hírül, hogy a vetések állása megyékben is kedvező.

— **Indokolatlan támadás.** Hauptvogel Ede betűszedő, Zöldfa u. 35 sz. a. lakos vasárnap délután gyanútlanul ballagott hazafelé az Öreg-hegyről, mi közben Haden Ferenc felső-királyosor 35 sz. a. lakossal találkozott. A nélkül, hogy szóváltásba elegyedtek volna, Haden ütlegelni kezdte a nyomdászt, aki most orvoslág igazolt könnyű testi vétsége miatt tett feljelentést támadója ellen.

— **Harcias baka.** Szép József öreghegyi lakos szombaton este egy pajtása kíséretében adómentes borra szomjazott meg s betért egyik öreghegyi pincébe, ahol, úgy látszik, a bormérés engedély nélkül is naprenden van, mert őt 69-es baka már javában fogyasztotta a hegy levét. A bakak egyiké, Pincés Egyed Gáspár régi haragosz szépnek, elérkezettnek látta a boszu idejét. Így is lett. Amint Szép kiment a hajlékból egy percre, a baka utána sietett s az oldalán levő doboskéssel úgy vágta száján ellenfelét, hogy rögtön elborította a vér, sőt néhány foga is elhagyta régi helyét. E vitéz jelenet után a bakak nagy sebűben távoztak hátrahagyván egy sapkát a bélésrással: „Vida Ferenc 902.” Szép a kórházban van ápolás alatt, a baka ellen pedig megindult a vizsgálát.

— **Villamos fejés.** A technika vívmányai, maga a villamosság a leggyilkosabb pusztítója a romantikának. A fausi élet idilljét máholnap kiszorítja a mindenhova elható célszerűség, mely a villamosság képében jelenkezik leggyakrabban. Most — mint egy német lapban olvassuk — a fejést fogja feleslegessé tenni a villamosság. Egy készüléket találtak fel ugyanis, amely a kézzel való fejést meg fogja szüntetni. Egy gummisapokát ülesztenek a téhen tőgyére, ez a gumisapka gummisóval van összekötve s ez pedig edénybe veszel, amelyből villamos készülékkel kiszivatják a levegőt. Ennek a készüléknek az előnye több módon szembetűnő, írja a német lap. A téhen túrelmesebb s higiénikus szempontból is üdösebb a kézzel való fejésnél.

— **Tolvaj asszony.** Miskey Jánosné urhidai lakos tegnap este városunkban időzött s a Havas és Weisz cég kirakatából egy felkendőt lopott. Tetten érték s átadták a rendőrségnek. Személyi adataira vonatkozó vallomása oly zavart, hogy személyazonosságát nem volt megállapítható.

Kültetésre alkalmas néhány száz darab jávor, szil, körösfű darabja 20—15 kr. Sophora (méhészeknek ajánlja) 25—15 kr. platanfa 30 kr. csomagolva Duna Adonyi vasút vagy hajó állomáshoz szállítva, a pénz előleges beküldése mellett eladó. Vetőmag Kifli burgonya 50 kilónként zsákostól 2 frt. 30 kr. Baur gazdatiszt Duna Adonyi.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magterkeskedése Budapesten, Rotenbiller-utca 33, mindenkinék ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtású magvak árai alacsonyak. Különösen fölemelendő az impregnált takarmányre-pamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús vá-lasztéka.

Királykut utca 1. szám alatt, 2 szoba, elő-szoba, konyha s hozzá tartozó helyiségekből álló udvari lakás május elsejére kiadó.

IRODALOM.

Két kitünő könyv. Mihályffy Ákos nevét nem szükséges dicsérni. Ismerik nálunk is. Az a pompás beszéd, a melyet tavaly a ciszterciak templomában a Mária-kongregáció megalakulásán tartott, feledhetlen nagy emberré tették őt a fahérvári intelligencia szemében. Most egy nagybőjti beszédciklust adott ki, melyet az angol kis-assyonok budapesti templomában tartott. Címe: *A túlvilág.* Egy mély elme remeke. Nem dicsér-jük Mihályfival ez felesleges. Csak annyit mon-dunk, hogy nemcsak a papok, de a világiak is nagy élvezettel olvashatják.

Dr. Giesswein Sándor tudományos munkát irt: a *„Történelembőlcsélet és szociológia”* címen. A lét nagy kérdéseivel foglalkoznak a tudósok, korszak-átalakulás küszöbén állunk. A szocializ-mus egyoldalúsága, a materializmus ridegsége, a Kant és Spencer-féle filozofiai irány homálya meg-zavarják az elméket. Érdekes ezzel szemben, ha egy oly fényes elme világít be a korszak sítét-ségébe, mint Giesswein, a kit a külföldön általá-nosan nagy tudósnak ismernek s a ki nálunk arra van hivatva, hogy egy új korszak mozgató, irányító ereje legyen. Tessék elolvasni. Megjelent szintén a Stephaneum nyomdájában s mint az előbbinek, ennek ára is 1 kor. 20 fillér.

A márciusi Zászlónk. Ebben a számban gratulál a Zászlónk illusztris munkatársának dr. Pro-hászka Ottokárnak egyetem tanárá történet ki-nevezetéséhez s a többi között ezeket írja: „Ebben a nagy, szép és kedves concertben (az ország általános örömet érte) mi visszuk a primet (t. i. a Zászlónk ifjúsága). Leéneklünk neki annyi boldogságot, a mennyit csak nagy szíve megbir. Aztán neki eresztjük lelkünket a diadalm-öröm-nek. Tapsolunk, táncolunk. Hiszen Dávid király is ezt tette, mikor nagy vigasság töltötte el lelkét. Aztán mi mást még alig is t:hetünk.” Ezt a pár sort pedig azért kapcsoltuk ide bevezetés-nek, mert úgy látszik nek:csak e gratuláló cik-kecske, hanem az egész Zászlónk boldogságot akar leénekelni, diadalmas örömeiben és minden-kire és minden lelket táncra, tapsra, bukfencre és cigénykerékre szeretne pördíteni. Ez az egész szám alagondolata. Hogy is ne? — gondolja magában. — Hát mikor szöjkék fel szívünk igaz öröme, ha nem most? Itt a husvét, itt a tavasz, itt a híres márciusi Idus. Csupa föltámadás, csupa rügyfakadás, csupa új friss íletes életáram a természeti, a természetfölötti és nemzeti életben. Hajrá! Föl minden! a mi élni akar! Mintha ezek a hangok rezegnének ki mindjárt annak az al-lelujás szép ifjunak harsonájából is, ki a cimla-pon a feskével versenyt zengi a föltámadás him-nusát. Odébb beljebb se gyöngüljen a kisebb nagyobb cikkek és képek változatos sűrűségében a serkentő harsona hangok, bár csatákról — ujakról és régiékről — (oros-z-japán háborúról, 48-diki csatáerről) ágyúkról, ostromokról, tengeri ütöközetről van bíz ott szó elég. No meg a nagy „harcos ember Prohászka O. — szép képe is fölbukkan a békés olvasó előtt”. I e ne tessék megjedni. Senkit agyon nem ló a Zászlónk, mert a mennyire óhajítja ő maga örömet élvezni, oly kevéssé kívánja a másét zavarni. Bátran beho-csúthatják a legföltettebb család szentélybe. Tes-sék elhinni, oda is bevisszi örömet. Mindössze két (2) koronába kerül az egész évi előfizéte, melyért azonnal beállítja az összes oddig meg-szüetett szirmokat a Zászlónk kiadóhivatala (Bu-dapest VII. Danjanich u. 50).